

Itt jön végre Erzsébeted, hogy ceruzával a kezében melléd telepedjék! Kiemelem, hogy ceruzával, mert a szívemmel már régóta veled vagyok...

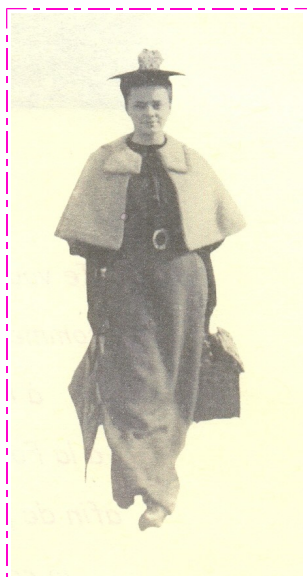
Szentség az élet banalitásai között

„Ha írásai alapján ítéljük meg, úgy tűnik (noha nem lehetünk benne biztosak), hogy, bár fájdalommal teli napokat, és annál is hosszabb ideig tartó belső sötétség állapotát kellett átélnie, Erzsébet zsinórmértéke a sugárzó hit volt. Perjelnője olyan léleknek nevezte, akit „csak egy gondolat hajt”. „Hagyja szeretni magát!”, leveleiben így buzdította Erzsébet a barátait. Leveleinek nagy része világban élőknek szólt. „Isten szeretet”: ezek a szavak számára mindennek az alapját, az értelmét jelentették – amint hogy azok is. Isten titokzatos, szavakkal ki nem fejezhető módon a személyek szeretetközössége, Háromság, egy értelmünket meghaladó kölcsönös hármias önjándékozás, mégis mindennek a forrása: az az élet és öröm, amely feltartóztathatatlanul fakad belőle, kiárad, hogy megossa magát velünk. Mindegyikünk ennek a szeretetnek a műve; egyszerűen azért vagyunk itt, hogy szerethessenek, és ennek a megszépítő szeretetnek az örvényébe sodorhassanak minket. „Hagyja szeretni magát” – és milyen mértékben ezt hagyjuk, olyan mértékben vagyunk szentek Jézus szentsége által. Nincs más szent állapot, nincs különbejáratú, saját szentségem, amely meglepéssel töltene el: „Ha tudnátok, milyen mélyen érzem, hogy minden szennyes, minden nyomorúságos bennem”, írta Erzsébet.

Isten ölelése, Isten szeretete tesz szentté. Csak annyit tehetünk, hogy hagyjuk és befogadjuk, és tőlünk telhetőleg minden akadályt eltávolítunk útból, hogy figyeljünk Isten akaratára – amely mindig a javunkat akarja, azt, hogy be tudjuk fogadni Őt.”

(Ruth Burrows Az imaélet lényegéről)

Hivatásunk magasztossága (La Grandeur de notre Vocation)
Az 1906 szeptemberében,
Françoise de Sourdonhoz írt levél

J. M. + J. T.

Itt jön végre Erzsébeted, hogy *ceruzával* a kezében drága Framboise¹-a mellé telepedjék! Kiemelem, hogy *ceruzával*, mert a szívemmel már régóta veled vagyok, ugye érzed, és egyesülve maradunk mi ketten. Mennyire szeretem esti találkozásainkat²: mintha előjátéka volna annak a közösségnek, mely az Égben és a földön lelkeink között létesül; úgy tűnik, mintha föléd hajolnék, mint anya kedvenc gyermeke fölé: fölemelem a szememet, Istenre tekintek, azután rád nézek, és kiteszlek Szeretete sugárzásának. Framboise, nem mondok érted szavakat Neki, de Ő sokkal jobban megért engem, jobban szereti a csendemet. Drága gyermekem, szeretnék szent lenni, hogy már a földön segíthessek rajtad, mielőtt onnan fentről tehetném. Mit nem volnék kész szenvedni, hogy elnyerhessem számodra az erősség kegyelmét, amelyre oly nagy szükség van.

Válaszolni akarok a kérdéseidre. Kezdjük az alázatossággal; nagyszerű oldalakat olvastam róla abban a könyvben, amiről már beszéltem neked³. Egy jámbor szerző írja, hogy senki sem tudja „zavarni” az alázatos embert, „legyőzhetetlen békét” birtokol, egy olyan mély örvényben talált helyet magának, ahol senki sem fogja keresni. Azt is mondja, hogy az alázatos „tehetetlensége” érzetében a legnagyobb gyönyörűséggel él „az Úr színe előtt”⁴. Kis Framboise, a kevélységet nem lehet ám egy szép kardcsapással kivégezni! Igaz, hogy bizonyos hősies cselekedetek, mint amilyenekkel a szentek életében találkozunk, ha nem is mérnék rá halálos csapást, mégis jelentékenyen meggyöngítik; de nekünk minden nap meg kell ölnünk a gőgünket! „Folytonos meghalás, írja Szent Pál, mindennap meghalok”⁵!

1 A Françoise nevet becézi így. Framboise azt jelenti, málna.

2 Az esti 8 óra találkozásokról ír a 98. és a 105. levélben, „*Akarod folytatni az esti 8 órai találkozásainkat, mint annak idején a Monte-Dore-on?*” az imában való találkozásról van szó. A Completorium előtt, este 8-kor kezdődött a „nagy szilencium” órája.

3 Ruysbroec antológiája. A betegszoba beszélőjében említette augusztus 2-a előtt.

4 Az idézetek Ruysbroectól származnak.

Framboise, hogy meghaljon önmagának, ez minden keresztény lélek törvénye, amióta Krisztus azt mondta: „Ha valaki utánam akar jönni, vegye föl keresztjét, tagadja meg magát”⁶, ez a tanítás nagyon szigorúnak tűnik, de kellemesen édes, ha e halál célját tekintjük, ami nem más, mint Isten élete a mi bűn és nyomorúság életünk helyében. Ezt akarta mondani Szent Pál, mikor azt írta: „Vessétek le a régi embert s öltözzetek föl abba az újba, aki megújult Teremtője

képmása szerint.”⁷ Ez a kép maga Isten; emlékszel arra a szándékára, melyet olyan határozottan fejez ki a teremtés napján: „Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra”⁸? Látod, ha többet gondolnánk lelkünk eredetére, a földi dolgok oly gyerekesnek tünnének, hogy csak megvetéssel tekintenénk rájuk... Szent Péter írja egyik levelében, hogy „részesei vagyunk az isteni természetnek”⁹, és Szent Pál ajánlja, hogy „őrizzük meg mindvégig Létének kezdetét, melyet nekünk adott”¹⁰.

Azt hiszem, az a lélek, aki tudatában van magasztosságának, eljut „az Isten gyermekeinek dicsőséges szabadságára”, ahogy az Apostol mondja¹¹, vagyis felülemelkedik mindenben, önmagán is. Úgy vélem, minél szabadabb a lélek, annál inkább megfeledkezik önmagáról; ha valaki a boldogság titkát kérdezné tőlem, azt mondanám, ne tartsuk számon magunkat, mindig tagadjuk meg magunkat. Íme, egy jó módszer a gőg megölésére: ki kell éheztetni! Látod, a gőg önszeretet, tehát, kell, hogy az Isten-szeretet olyan erős legyen, hogy minden önszeretetet eltöröljön. Szent Ágoston mondja, hogy két várost hordozunk magunkban: az Isten városát és a MAGUNKÉT¹². Minél jobban növekszik az egyik, annál inkább pusztul a másik. Aki a hitből él, akinek

5 1Kor 15,31

6 Mt 16,24

7 vö. Kol 3,9-10

8 Ter 1,26

9 vö. 2Pt 1,4

10 vö. Zsid 3,14

11 vö. Róm 8,21

12 *De Civitate Dei* 14,28; de Ágoston Isten városáról és a földi városról beszél. P. Fages említette a közösségnek tartott lelkigyakorlatán 1904-ben: „Szent Ágoston nem habozik azt mondani, hogy két város van bennünk: az istenszeretet és az önszeretet”.

megvan az az „egyszerű szeme”, ahogy Krisztus mondja az Evangéliumban¹³, vagyis a tiszta, egyedül „Istenre irányuló”¹⁴ „szándéka”, az alázatosan is él. Elismeri ugyan Isten adományait – „az alázatosság igazság”¹⁵ – de a Szent Szűzhöz hasonlóan nem tulajdonít belőle semmit a magáénak.

Framboise, a kevélység minden megmozdulása csak akkor válik hibává, ha az akarat is hozzájárul. Mert lehetséges, hogy anélkül jelentkezik! Talán sokat szenvedsz emiatt, de nem bántod meg a Jóistent. Ezek anélkül történnek, hogy előre gondolnád, amit nekem mondasz, arra vall, hogy az önszeretet még mindig benne fészkel a szívben, de ez a rossz hajlandóság, szegény barátnőm, hozzánk tartozik... Isten csak azt kívánja, hogy ne állj szóba *szándékosan* a kevély gondolattal, és cselekedeteid se hódoljanak neki, mert ez a gög, és ez nem jó. De ha valamikor mégis megtörténnék, elcsüggedned akkor sem szabad, ha nem akarsz még nagyobb bajba kerülni. Ez ugyanis a sértett büszkeség jele lenne, tedd le nyomorúságodat¹⁶ Mestered lábához, mint Magdolna, és Őt kérd, aki megszabadít téged. Ő szívesen látja, ha egy lélek felismeri tehetetlenségét; mert, amint egy nagy szent mondja, „akkor szemben áll Isten örvényszerű végtelensége a teremtmény örvényszerű semmiségével”¹⁷, és Isten magába öleli ez a semmit.

Drága gyermekem nem vagy gögös, ha úgy gondolod, nem akarsz könnyű életet élni; tényleg hiszek abban, Isten akarja, hogy egy olyan szférában teljék az életed, ahol az ember isteni levegőt lélegezhet. Látod, mennyire sajnálom azokat a lelkeket, akik nem élnek magasabb szinten a földi, banális élet szintjénél! Úgy tűnnek nekem, mint szegény rabszolgák. Szeretném feljűk kiáltani: Vessétek le igátokat, mely halálra gyöngít benneteket. Mit értek azokkal a bilincsekkel, amelyek énetekhez fűznek benneteket, vagy olyan dolgokhoz, amelyek minden bizonnal önmagatoknál is csekélyebbek? Úgy vélem, e földön igazán csak azok boldogok, akik önmagukat megvetik, elfelejtik, és a keresztet választják osztályrészül! Ha az ember a szenvedésben keresi örömét, milyen gyönyörűséges béke az!

13 Mt 6,22 A Vulgataban: „*oculus tuus simplex*”; idézi Ruysbroec szövege is.

14 Idézet Ruysbroectól.

15 Avilai Teréz Belső Várkastély VI, 10.

16 Folignoi Angélát idézi

17 Folignoi Angélától

„Kiegészítem testemben azt, ami hiányzik Krisztus szenvedéséből, testének, az Egyháznak a javára”¹⁸: ebben a mondatban találta meg a boldogságát az Apostol! Állandóan gondolkodom erre, és bevallom neked, hogy számomra benső és mély örömet jelent Isten választása, amely szerint részt vehetek Krisztusa szenvedésében, minden nap a Kálvária útját, sőt a nyolc boldogság útját járom! Láttál már képet, mely a halált, aratóként, kaszával ábrázolja? Igen, ez az állapotom, így pusztít engem is. A természetre nézve keserű tudat, és ha csupán ezt kellene látnom, a szenvedésben nem éreznék egyebet, mint kiáltó gyávaságomat... De ez az emberi tekintet nézőpontja! És sietve „tágra nyitom lelkem szemét a hit fényességénél”¹⁹, és ez a hit azt mondja nekem, hogy a szeretet lerombol, lassan fölemészt engem, és mérhetetlen az örömöm, és zsákmányként szolgáltatom ki magam neki.²⁰

Framboise, azért hogy lelkünk ideálisan éljen, azt hiszem, hogy a természetfölötti szintjén kell élnünk, azaz soha nem szabad „a természet szerint” cselekedni... Tudatosítani kell, hogy Isten jelen van bensőnk legmélyén, és mindenhová Vele kell mennünk, akkor az ember soha sem lesz banális, még a legmindennapi dolgok végzésében sem, mert nem ezekben a dolgokban él, hanem túllép rajtuk! Egy természetfeletti lélek soha sem foglalkozik másodrendű ügyekkel, csak Istennel. Mennyire leegyszerűsített életet él, mennyire közel áll a boldogok életéhez, mennyire felszabadult önmagától és mindentől! Számára minden egységessé változik, ami az „egyedül szükséges”²¹, amelyről a Mester beszélt Magdolnának. Akkor az a lélek igazán nemes, igazán szabad, mert „*bezárta akaratát Isten akaratába*”²².

Framboise-om örök kiválasztottságunkat szemlélve, a látható dolgok annyira jelentéktelenek... Halld csak Szent Pált: „Mert akiket eleve ismert, azokat eleve arra is rendelte, hogy hasonlók legyenek Fia formájához.”²³ (De ez még nem minden. lásd tovább is, kicsikém, aki szintén az „eleve ismertek”

18 Kol 1,24

19 Sienai Szent Katalin szövegére utal

20 A Szentháromsághoz címzett híres imájában írja: „*Ó, Én Hármam, Mindenem, Boldogságom, Te végtelen Magányosság, Mérhetetlenség, akibe beleveszek, zsákmányként szolgáltatom ki magamat Neked*”. A zsákmány szó Kis Teréztől ered a *Szeretetből élni* című verséből.

21 vö. Lk 10,42

22 Idézet Ruysbroectól.

23 Róm 8,29

közé tartozol!) „Akiket pedig eleve ismert, azokat meg is hívta”: a keresztség Istennek, a teljes Szentháromságnak bélyegével jelölt meg, Isten fogadott gyermekévé tett!²⁴ „És akiket meghívott, azokat megigazultakká is tette”: neked is, valahányszor a bűnbánat szentségéhez járultál, isteni érintései által megigazulttá tette a lelkedet, anélkül hogy tudatában lettél volna!

„Akiket pedig megigazultakká tett, azokat meg is dicsőítette.” Ez vár rád is az örökkévalóságban! De ne feledd, hogy a dicsőség mértéke a kegyelem azon mértékének felel meg, melyben Isten halálunk pillanatában talál bennünket. Engedd tehát, hogy kiválasztottságod művét befejezze benned és halld ismét Szent Pált, aki az életprogramot megadja neked.

„Járjatok Jézus Krisztusban, gyökerezetek meg Őbenne és épüljete rá, erősödjete meg a hitben, ahogy tanultátok, és legyen bőséges a hálaadásotok.”²⁵ Igen, lelkem és szívem gyermeke, járj Jézus Krisztusban: neked erre a széles útra van szükséged, igazán nem a föld keskeny útjaira vagy teremtve! Légy meggyökerezve Őbenne, tépd ki gyökereidet önmagadból, tégy mindig így, valahányszor önmagaddal találkozol. *Épülj Őreá*, magasan a mulandók fölé, ott egészen tiszta, egészen fénylő minden.

Erősödj meg a hitben, vagyis cselekedj egyedül Isten ragyogó világosságában, sohasem a hangulataid és képzeleted szerint. Hidd el, hogy szeret téged, hogy Ő maga segít, megtart a küzdelmeidben. Higgy a szeretetében, *túlságosan nagy szeretetében*²⁶, ahogy Szent Pál mondja; táplálkozz a hit nagy gondolataiból, melyek feltárják lelkünk előtt egész gazdagságát, és azt a célt, amiért Isten teremtett! Ha ebben élsz, hited nem lesz idegfeszültség, mintha félnél, hanem igaz lesz. Oly szép az igazság, a szeretet igazsága: „Szeretett engemet és kiszolgáltatta magát értem”²⁷, íme, gyermekem, ez, igaznak lenni!

24 Róm 8,15 és Róm 6,3-4

25 Kol 2,6-7

26 Ef 2,4 Erzsébet nagyon szereti ezt a szakaszt. „De a végtelenül irgalmas Isten azzal mutatta meg nagy szeretetét irántunk,” (Vulgata: *propter nimiam caritatem suam qua dilexit nos*) Utolsó lelkigyakorlatában írja: „Ez tehát Krisztus műve minden jóakarató lélekben, ennek a munkának a lelkemben való elvégzését sürgeti hatalmas szeretete, „túláradó szeretete” (Ef 2,4). Ő akar az én békém lenni, hogy semmi se vonhassa el figyelmemet vagy távolítson el „a szent áhítat bevehetetlen erődjéből” (Keresztes Szent János). Itt teszi lehetővé számomra a „bejutást az Atyához”, és megtart mozdíthatatlanul, békében az Ő jelentésében, mintha lelkem máris az örökkévalóságban lenne.”

27 Gal 2,20

És végül, ez a program utolsó szava, és végkövetkeztetése: *higgy a hálaadásban*, ha Krisztusba gyökerezve jársz, a hited megerősödik, és hálaadásban élsz. Isten gyermekeinek szeretete! Nem tudom megérteni, hogy egy lélek, aki felmérte Isten Szívének „*iránta*” való szeretetét, miképpen lehetne más, mint mindig örvendező, az összes fájdalomban és szenvedésben. Emlékezz arra, hogy „*kiválasztott téged Őbenne a világ teremtése előtt, hogy szent és szeplőtelen legyél előtte a szeretetben*”²⁸, és még azt is mondja Szent Pál; hogy ne félj a küzdelemtől, és a kísértéstől: „*amikor gyöngye vagyok, – írja az Apostol, – akkor vagyok erős, mert Jézus Krisztus ereje lakozik bennem*”²⁹.

Most pedig szeretném tudni, mit gondol majd Tisztelendő Anyánk ha meglátja ezt az újságnyi levelet; most már jóformán sohasem enged írni, mert igen gyenge vagyok. Mintha minden pillanatban készülné cserbenhagyni az élet. Lehet, hogy ez a levél az utolsó Sabeth-edtől; több napon át készült, azért olyan összefüggéstelen. De ma este még nem tudlak elhagyni. Magam vagyok, este fél nyolc, a közösség most tartja a rekreációt... én pedig kis cellámban, mely már azt hiszem, olyan, mint a Mennysországi, egyedül vagyok, Vele egyedül³⁰, Mesteremmel keresztmet hordozva. Framboise, boldogságom szenvedésem arányában növekszik! Ha tudnád, milyen íz található a Mennyei Atya által elegyített kehely mélyén!

Isten veled, szeretett Framboise, nem tudom tovább folytatni. A csendben való találkozásainkban ki fogod találni, meg fogod érteni azt, amit nem mondok el neked. Öllelek. Szeretlek, ahogy egy anya szereti picit gyermekét. Isten veled, kicsim... „*Szárnyainak árnyékában oltalmazzon minden bajtól*”³¹.

S. M. Elis. de la Trinité,
Laudem gloriae.
(Ez lesz az új nevem a Mennyben.)

Nagy tisztelettel, és leányaként emlékezem drága édesanyádra, és barátsággal drága Marie-Louise-ra.

28 Ef 1,4 egyes számban, és nőnemben idézi a páli szöveget.

29 2Kor 12,10.9

30 Utalás Avilai Teréz híres mondatára: „*Egyedül az Egyetlennel*”
A magyar kiadásban: „*Mert hiszen az legyen mindig az ő igyekezetük: egyedül lenni Ővele.*” Önéletrajz 36,29

31 Zsolt 90,4.10.11

